

«ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ» ПӘНІ БОЙЫНША МАҢЫЗДЫ ОҚИҒАЛАРДЫҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КЕСТЕСІ

1.	Б.з.б. III–II мыңжылдықтың аралығы	– Энеолит (мыс-тас дәуірі).
2.	Б.з.б. II мыңжылдықтың басы	– Қола (мыс пен қалайының қосындысы) қорытуды меңгеру.
3.	Б.з.б. I мыңжылдықтың басы	– Темірді игеру басталды.
4.	Б.з.б. I мыңжылдық	– Сақ тайпалық одақтарының өмір сүрген мерзімі.
5.	Б.з.б. I мыңжылдық	– Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы.
6.	Б.з.б. VIII ғ.	– Қазақстан аумағындағы ең ежелгі сақ қорғандары.
7.	Б.з.б. III ғ. соңы	– Көшпелі ғұн (хунну) тайпаларының билігіне Мөденің келуі.
8.	Б.з.б. 530 ж.	– Сақ-массагеттердің парсы патшасы Кирді талқандауы.
9.	552–603 жж.	– Түрік қағанатының өмір сүрген мерзімі.
10.	603–704 жж.	– Батыс Түрік қағанатының өмір сүрген мерзімі.
11.	704–756 жж.	– Түргеш қағанатының өмір сүрген мерзімі.
12.	751 ж.	– Атлах (Талас) шайқасы.
13.	756–940 жж.	– Қарлұқтар мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
14.	870 ж.	– Әбу Насыр әл-Фарабидің өмірге келген жылы.
15.	942–1212 жж.	– Қарахан мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
16.	IX ғ. соңы–XI ғ. басы	– Қимақ мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
17.	XI ғасыр.	– Махмуд Қашғаридің өмір сүрген уақыты.
18.	XI ғасыр.	– Жүсіп Баласағұнидің «Құтты білік» поэмасының жазылған мерзімі.
19.	XII ғасыр.	– Қожа Ахмет Йассауидің «Диуани Хикмет» еңбегінің жазылған мерзімі.
20.	960 ж.	– Қарахан мемлекетінде ислам дінін мемлекеттік дін деп жариялануы.
21.	XI ғ. басы–XIII ғ. басы	– Қыпшақ хандығының өмір сүрген мерзімі.
22.	1227–1255 жж.	– Алтын Ордада Батудың билік құрған жылдары.
23.	1428–1468 жж.	– Әбілқайыр хандығының өмір сүрген мерзімі.
24.	1465 ж.	– Қазақ хандығының құрылуы.
25.	XVI ғ. басы	– Қасым ханның билік еткен уақыты.
26.	XVI ғ. басы	– «Қасым ханның қасқа жолы» заңдары шықты.
27.	1538–1580 жж.	– Хақназар ханның билік еткен уақыты.
28.	1582/1583–1598 жж.	– Тәуекел ханның билік еткен уақыты.
29.	XVI ғ. соңы–XVII ғ. басы	– «Есім ханның ескі жолы» заңдары шықты.
30.	1628/1629–1652 жж.	– Жәңгір ханның ел билеуі.
31.	1643 ж.	– Орбұлақ шайқасы.
32.	1680–1715/1718 жж.	– Тәуке ханның билік еткен уақыты.
33.	XVII ғ. соңы.	– Тәуке ханның «Жеті жарғы» заңдар жинағы.
34.	1723 ж.	– «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұламаның» («Ұлы апат жылдары») басталуы.
35.	1726/1728 ж.	– Бұланты шайқасы.
36.	1729/1730 ж.	– Аңырақай шайқасы.
37.	1731 ж.	– Кіші жүз қазақтарының бір бөлігі Ресейдің қол астына өтуі.
38.	1771–1781 жж.	– Абылайдың Қазақ хандығын басқарған жылдары.
39.	1783–1797 жж.	– Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс.
40.	1835–1865 жж.	– Шоқан Уалихановтың өмір сүрген жылдары.

41. 1836–1838 жж. – Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс.
42. 1837–1847 жж. – Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс.
43. 1841 ж. – Бөкей хандығында қазақ балаларына арналған алғашқы зайырлы мектептің ашылуы.
44. 1841–1889 жж. – Ыбырай Алтынсариннің өмір сүрген жылдары.
45. 1845–1904 жж. – Қазақтың ұлы ақыны, ойшылы әрі ағартушысы Абай Құнанбаевтың өмір сүрген жылдары.
46. 1866–1937 жж. – Әлихан Бөкейхановтың өмір сүрген уақыты.
47. 1893 ж. – В.Томсен ежелгі түркі жазбаларының құпиясын ашты.
48. 1913–1918 жж. – «Қазақ» жалпыұлттық газетінің шығуы.
49. 1916 ж. – Қазақстан және Орта Азиядағы ұлт-азаттық қозғалыс.
50. 1917 ж., шілде – «Алаш» партиясының құрылуы.
51. 1917 ж., желтоқсан – Орынборда ІІ жалпықазақ съезі. Алаш-Орда үкіметінің құрылуы.
52. 1918–1920 жж. – Қазақстандағы шетел интервенциясы мен Азамат соғысы.
53. 1920 ж. – Қырғыз (Қазақ) АКСР-нің құрылуы.
54. 1925 ж., сәуір – Қазақ Кеңестерінің V съезі өтіп, қазақ халқының тарихи атауы қалпына келтірілді.
55. 1925 ж. – Қазақ АКСР-і астанасын Орынбордан Қызылордаға көшірілуі.
56. 1928 ж. – Алғашқы жоғары оқу орны – Қазақ мемлекеттік педагогикалық институтының ашылуы.
57. 1929 ж. – Қазақ АКСР-і астанасын Қызылордадан Алматы қаласына көшірілуі.
58. 1931–1932/1933 жж. – Күштеп ұжымдастыру жылдарындағы жаппай ашаршылық.
59. 1936 ж. – Қазақ АКСР-інің одақтық республика болып қайта құрылуы (ҚазКСР).
60. 1937–1938 жж. – Жаппай қуғын-сүргін орын алды.
61. 1937 ж. – Қазақ КСР Конституциясының қабылдануы.
62. 1939 ж. – Екінші дүниежүзілік соғыстың басталған жылы.
63. 1941 ж. – Ұлы Отан соғысының басталған жылы.
64. 1946 ж. – Қазақ КСР Ғылым академиясының құрылуы.
65. 1949 ж. – Семей ядролық полигонындағы алғашқы атомдық жарылыс.
66. 1949 ж. – М.Әуезовке «Абай» романы үшін КСРО Мемлекеттік сыйлығының берілуі.
67. 1954 ж. – Тың және тыңайған жерлерді игерудің басталуы.
68. 1957 ж. – Экономикалық аумақтық ұстаным бойынша басқаруды қайта құру.
69. 1959 ж. – Теміртаудағы жұмысшылар толқуы.
70. 1961 ж. – «Байқоңыр» космодромынан тұңғыш ғарышкердің ұшырылуы.
71. 1960-1962, 1964-1986 жж. – Д. А. Қонаевтың Қазақ КСР Компартиясы ОК бірінші хатшысы қызметін атқарған жылдары.
72. 1963 ж. – Ядролық қаруларды атмосферада, ғарышта және су астында сынауға тыйым салу туралы келісімшарт.
73. 1969 ж. – Есік қорғанынан «Алтын адам» табылуы.
74. 1978 ж. – Қазақ КСР Конституциясының қабылдануы.
75. 1979 ж. – Целиноград қаласындағы Қазақстанда неміс автономиясын құруға қарсы наразылық шерулері.
76. 1986 ж. – Желтоқсан оқиғасы.

77. 1988 ж. – Ш. Құдайбердиев, А. Байтұрсынов, М. Жұмабаев, Ж. Аймауытов, М. Дулатовтардың ақталуы.
78. 1989 ж. – Қарағанды шахтерлерінің ереуілі.
79. 1989 ж. – О. Сүлейменов бастаған «Невада-Семей» экологиялық қозғалысының құрылуы.
80. 1989 ж. – «Тілдер туралы Қазақ КСР Заңының» қабылдануы, қазақ тілінің мемлекеттік тіл болып жариялануы.
81. 1990 ж., 25 қазан – Қазақ КСР-нің Егемендігі туралы Декларацияның қабылдануы.
82. 1991 ж., 29 тамыз – Н.Ә. Назарбаевтың Семей ядролық полигонын жабу туралы Жарлыққа қол қоюы.
83. 1991 ж., 1 желтоқсан – Н.Ә. Назарбаевтың бүкілхалықтық сайлауда Қазақстан Президенті болып сайлануы.
84. 1991 ж. – Қазақ КСР-інің алтын қоры мен алмаз қорының құрылуы.
85. 1991 ж., 16 желтоқсан – Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» Конституциялық Заңының қабылдануы.
86. 1992 ж. – Қазақтардың дүниежүзілік алғашқы құрылтайының өтуі (Алматы қ.).
87. 1992 ж., маусым – Қазақстан Республикасының мемлекеттік Туы мен Елтаңбасы бекітілуі.
88. 1992 ж. – Қазақстан Республикасының БҰҰ-ға толыққанды мүше болып қабылдануы.
89. 1993 ж., қараша – Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгенің енгізілуі.
90. 1995 ж. – Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылуы.
91. 1995 ж., 30 тамыз – Бүкілхалықтық референдумда Қазақстан Республикасының қолданыстағы Конституциясының қабылдануы (Конституция күні).
92. 1997 ж. – Жалпыұлттық татулық пен қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылы.
93. 1997 ж. – Қазақстан Республикасының астанасы Алматы қаласынан Ақмола (Нұр-Сұлтан) қаласына көшірілуі.
94. 1999 ж. – ЮНЕСКО шешімімен Астана (Нұр-Сұлтан) қаласына «Бейбітшілік қаласы» мәртебесінің берілуі.
95. 2003 ж. – Астанада (Нұр-Сұлтан) әлемдік және дәстүрлі діндер өкілдерінің I съезі.
96. 2010 ж. – Қазақстан ЕҚЫҰ-ға төрағалық етуі.
97. 2011 ж. – Қазақстанда Азиаданың өткізілуі.
98. 2017 ж. – Қазақстанда дүниежүзілік ЭКСПО көрмесінің өткізілуі.
99. 2019 ж. – Астана қаласының атауы Нұр-Сұлтан болып өзгеруі.
100. 2019 ж. – Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып сайлануы.